Փոխնջը ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագինն է երկու եւ կէս արծաթ մէճիտ կանխիկ վճարելի, թէ մայրաքաղաքին եւ իր արուարձանաց եւ թէ գաւառաց համար :

Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կրնուռնուի :

Տեղական եւ գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութենէն պիտի վճարե :

Հատը 40 փարայ է, եւ կառնուի մասնաւորապէս Գանձ-գաբու ջրավաճառ եւ գրավաճառ Գողոս աղայի խանութը :

Գանուելման տողը 3 դրուշ է մէկ անգամ համար : Աւելի ածան կրկայ աւելի անգամներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ եւ է գիր ուղղելի առ Տ՚իօրեն-Տէր Հ. Ս. Ալատճատեան կ. Գալաս Գալղզ-բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Armenien Pountch
—16 Nafié-Han . Balouk-Pazar 16—
Constantinople

ՓՈՒՆՋ

ԹԻՒ 1901 — ՇԱԲԱԹ — 1884 ՕԳՈՍՏՈՍ 4

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգային ժողովն՝ որ քանի մը նիսան հետէ Կերմանեթամի կը վիճաբանէր կեդրոնական մասուկին երկաթագիծին վրայ, երեկուան նստին մէջ վերջապէս յաջողցաւ վախճան տալ խնդրոյն, և ներկայացնել երկաթագիծն ընդունելու, պայմանաւ որ նորա երկայնքը կազմէ նպատակաւ 22500 ղրշ՝ դաշտիարանութեան համար, և 22300 ղրշ ալ կրօնական անհրաժեշտ պէտքերու համար կրօնական ժողովոց տրամադրութեան ներքև դրուի : Մեր ազգային Պատրիարքարանի փոքրիկ երկաթագիծի խնդրոյն համար միայն մէկ նիսան ալ բաւական կը լինէր, եթէ ոմանց կիրքն ու հակառակութիւնք և այլոց հռետորական ցոյցք տեղի չունենային : Դժբաղդաբար յաճախ բռնձիէն՝ Ազգային ժողովին կը տրուի չափաւորութեան և անդորձութեան օրինակ, մինչդեռ ազգային ժողովը պարտի գործունէութեան օրինակ հանդիսանալ, որուն մեծապէս պէտք ունի Ազգն՝ իր ներկայ բազմակարօտ վիճակին բարւոքման համար : Ազգային երկաթագիծի մը մէջ գտահարկու թեան համար գումարի մը չգոյութիւնը, կամ անուանական

Ծիւնն արդարև ո՛չ պատիւ կը բերէ ազգին, և ո՛չ վայել է յառաջադիմութեան վախճաքոզ ազգի մը. Այս կէտին վրայ՝ վարկեան մ՚իսկ վիճաբանել պատշաճ չէր և չէ, սակայն միշտ վոյթ ու խնամ տանիլ անհրաժեշտ է, որ ազգային Պատրիարքարանի ներքին պէտքն ըստ արժանւոյն մատակարարուելին և զայն միլիոնաւոր Ազգի մը վայել պատճառաւոն ընելէ յետոյ, կրթութեան համար ալ բաւական գումար մը հայթայթուի և հետզհետէ մեծնայ այդ գումարն : Ազգային ժողովը լաւ անօրինութիւն մ՚ըրաւ երէկ, որոշելով որ յաւուկ մանաժողով մը առաջիկայ տարւոյ համար արժանաւոր երկրաագոյգ մը պատրաստէ այժմէն՝ խորհրդակցութեամբ ազգային վարչութեան, և դատաւարակուութեան ու հովուական այցելութեան պիտոյից համար բաւական գումարները յատկացնէ, հասուցիչ նորանոր ազրիւրները հայթայթելով : Եթէ յառաջադիմազգայ բարւոք ընթացից պիտի հետեւիմք, հերիք է մի անգամ ակնարկ մը արձակել նոցա երկրագոյցերուն վրայ. պիտի տեսնուի թէ տարիէ տարի կաւելնան կրթութեան յատկացեալ գումարք և նոցա ազգային ժողովոց մէջ դրեթէ միշտ կը խօսուի դաստիարակութեան վրայ, և կարևոր որոշմանք կարատանուին :

Դատաստանական խնդիրը դարձեալ մեծագոյն մասն չունի այս օրերս, և հետաքրքրական ամուսնական բաղաձ գատեր կը մնան բարձի թողի : Անցեալներն հրաժարմամբ և այլ պատճառներով պակասած էր Խորհրդոյն աշխատանքի անդամոց մեծագոյն մասն. Պատրիարքական Գերդ. Փոխանորդ Հայրն ատենակապետ առ Ս. Պատրիարք Հայրն, և Ն. Սրբազնութեան յանձնարարութեամբ Խառն ժողովն ընտրեց երեք հոգի, բայց նոքա հրաժարեցան : Գերդ. Փոխանորդը վերանին դիմեց Խառն ժողոյ, սակայն ժողովը վերջին նստին մէջ չկատարեց պէտք և դարձ ընտրութիւնն, և ահա այս պատճառաւ քանի մը չաբաթէ հետէ մեծագոյն մասէ զուրկ կը դանուի Խորհուրդն : Արդարև ո՛չ նուազ ցաւալի է, այս վիճակին մէջ տեսնել մեր ազգային մեկ դատարանն, որմէ կախումն ունի ամուսնական առանձին խնդրոց կարգադրութիւնն, և վայրկեան մ՚իսկ յապաղումն ներելի չէ : Որչափ կարելի է՝ ընդ վոյթ վերջ տալ հարկ է ամուսնական վէճերու և գժտութեանց. տարակոյս չկայ թէ առանձին վերջավմունք նկատմամբ և այլ պատճառներով պակասած են, և որչափ երկար տեւեն՝ ձգատք ու աղէտք կը բազմանան, տուներ՝ ընտանիքներ կը կործանին : Հարկ անհրաժեշտ է որ ազգային հայրական խնամատարութիւնը՝ խաղաղարարութեան միակ միջոցն եղող դատարանին կազմակերպութեան վոյթ տանի ըստ արժանւոյն, արժանաւոր՝ անշահադէտ անձեր կոչէ յանդամակցութիւն, և կարգեր՝ կանոններ ու օրէնքներ սահմանէ : Ստեպ հարկադրուած եմք՝ ազգային Վարչութեան յատուկ խնամքը խնդրել այս կարևորագոյն հաստատութեան բարեյարդար կազմութեան համար. սակայն դժբաղդաբար գրեթէ տեսնուած չէ արժանաւոր և գոհացուցիչ վիճակ մը. և գրեթէ միշտ դանգատներ լսուած են, և բաղում անգամ ծանր և գայթակղեցուցիչ գանգատներ :

Ներկայն Ձերմակեան Մեսրոպ վարդապետն : Այս լուրն՝ որ ի սկզբան անհաւատալի թուեցաւ մեզ. վերջապէս հաստատուեցաւ : Ուրեմն ժամ է արդ բացարձակ ըսել թէ Էջմիածնի Սինհոդն կամ ո՛ր պաշտօնական մարմինն որ ըրած է այս ընտրութիւնը, չարաչար սխալած է, և մեծապէս պիտի ձլատէ ճեմարանին՝ որոյ հաստատութեան համար նեղութեան ու բարոյական անչափ զոհողութիւնք եղած են, և որոյ վրայ մեծ յոյսով և դուրդուրանօք կը նային աշխարհի ամեն կողմը գտնուղ Հայք : Ո՛վ է Ձերմակեան վարդապետ. սա երբ ասկէց 5–6 տարի յառաջ հոգևոր կենդանութեան Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ծոցը վերադառնալով՝ յարեցաւ ազգային մեծ մարմնոյն, որոյ ու մտաց մեծամեծ յաւակնութիւններ մեծամեծ դովեստիք վերագրեցին իրեն. կարևոր գիտութեանց ու լեզուաց երկար շարք մը հրատարակեցաւ, և այդ ամենուն ալ ներհուն ու ներհմուտ հռչակեցաւ. և բաց յայսցանէ՝ իբրև կատարեալ բարոյականութեան նախանձելի տիպար համբաւեցաւ : Իսկիւտարի Սէլամլիկի ազգայինք դրեթէ ի վերայ ձեռաց բարձեալ տարին զայս Իսկիւտար իբրև քաղցր եկեղեցւոյ, և ըսելով որ քոյր ունի, եկեղեցւոյ սեպհական և յայնժամ տարեկան 3000 ղրշ վարձ բերող տունը նորոգեցին, կահաւորեցին, և լենդրեցին որ անդ հաստատէ իւր բնակութիւնն, և թաղին վարժարանին մէջ ուսուցչի և ուսուցչապետի պաշտօն վարէ. Ճերմակեան՝ որ տան պատրաստութեան համար հաճութիւն տուած էր, ապա չհաճեցաւ բնակիլ, և վարժարանին մէջ ո՛րևէ պաշտօն չընդունեց : Ա՛յսպէս մերժեց Գատը գիւղին դպրոցական պաշտաման համար եղած թախանձագին հրաւէրն ևս : Զանց կընեմք՝ Սէլամլիկ թաղի ազգայնոց մէջ Ճերմակեանի պատճառաւ, կամ ճիշդն է ըսել՝ դրդռմամբ ծագած և երկար ժամանակ տևած յուզմունքն և ո՛չ նուազ դայթակղական զրոյցներն : Ճերմակեան յետ այնորիկ Կեսարիոյ առաջնորդ ընտրուեցաւ, և մինչդեռ ոմանք կը յուսային թէ Թերևս ի Կեսարիա օդտակար կը հանդիսանայ, և ահա լսուեցաւ թէ Ճերմակեան Ռուսաստան անցած է և եպիսկոպոսանալու հետամուտ կը դանուի : Այնուհետև կը լսէինք թէ այս կամ՝ այն քաղաքի մէջ քարոզչութեան պաշտօն կը վարէ, և աւասիկ հասաւ Էջմիածնի ճեմարանի տեսչութեան կոչուած լինելուն լուրն : Ա՛յս կոչումն ընողները՝ եթէ երբէք բոլորովին անտեղեակ էին Ճերմակեանի վարմանց և ընթացից, պարտէին դէթ Պօլսոյ Պատրիարքարանէն ծանօթութիւն առնուլ : Վասն օդտի ճեմարանին կըսեմք, թէ Ճերմակեան այդ մեծածախ ու կարևոր հաստատութեան տեսչութիւնը վարելու արժանի ո՛չ սիրտ, ո՛չ միտք և ո՛չ ոգի ունի պատրաստ, և կրկին վորձի պէտք չըկայ : Եթէ երբէք արժանաւոր տեսուչ մը գտնելու սով իսկ լինի, ղՃերմակեան անարժանից գասուն մէջ իսկ առնուլ ներելի չէ : Ուրիշ բան է, եթէ ճեմարանը քանդելու դիտումի մը կայ ի ծածուկ : Ուրիշ է բան է, եթէ ժամանակիս հայկական նշաններէն մին է՝ մեղադրել հանրային օգուտը քի յաւուղ հռոմէականութենէ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ծոցը վերադառնալով՝ յարեցաւ ազգային մեծ մարմնոյն, որոյ ու մտաց մեծամեծ յաւակնութիւններ մեծամեծ դովեստիք վերագրեցին իրեն. կարևոր գիտութեանց ու լեզուաց երկար շարք մը հրատարակեցաւ, և այդ ամենուն ալ ներհուն ու ներհմուտ հռչակեցաւ. և բաց յայսցանէ՝ իբրև կատարեալ բարոյականութեան նախանձելի տիպար համբաւեցաւ : Իսկիւտարի Սէլամլիկի ազգայինք դրեթէ ի վերայ ձեռաց բարձեալ տարին զայս Իսկիւտար իբրև քաղցր եկեղեցւոյ, և ըսելով որ քոյր ունի, եկեղեցւոյ սեպհական և յայնժամ տարեկան 3000 ղրշ վարձ բերող տունը նորոգեցին, կահաւորեցին, և լենդրեցին որ անդ հաստատէ իւր բնակութիւնն, և թաղին վարժարանին մէջ ուսուցչի և ուսուցչապետի պաշտօն վարէ. Ճերմակեան՝ որ տան պատրաստութեան համար հաճութիւն տուած էր, ապա չհաճեցաւ բնակիլ, և վարժարանին մէջ ո՛րևէ պաշտօն չընդունեց : Ա՛յսպէս մերժեց Գատը գիւղին դպրոցական պաշտաման համար եղած թախանձագին հրաւէրն ևս : Զանց կընեմք՝ Սէլամլիկ թաղի ազգայնոց մէջ Ճերմակեանի պատճառաւ, կամ ճիշդն է ըսել՝ դրդռմամբ ծագած և երկար ժամանակ տևած յուզմունքն և ո՛չ նուազ դայթակղական զրոյցներն : Ճերմակեան յետ այնորիկ Կեսարիոյ առաջնորդ ընտրուեցաւ, և մինչդեռ ոմանք կը յուսային թէ Թերևս ի Կեսարիա օդտակար կը հանդիսանայ, և ահա լսուեցաւ թէ Ճերմակեան Ռուսաստան անցած է և եպիսկոպոսանալու հետամուտ կը դանուի : Այնուհետև կը լսէինք թէ այս կամ՝ այն քաղաքի մէջ քարոզչութեան պաշտօն կը վարէ, և աւասիկ հասաւ Էջմիածնի ճեմարանի տեսչութեան կոչուած լինելուն լուրն : Ա՛յս կոչումն ընողները՝ եթէ երբէք բոլորովին անտեղեակ էին Ճերմակեանի վարմանց և ընթացից, պարտէին դէթ Պօլսոյ Պատրիարքարանէն ծանօթութիւն առնուլ : Վասն օդտի ճեմարանին կըսեմք, թէ Ճերմակեան այդ մեծածախ ու կարևոր հաստատութեան տեսչութիւնը վարելու արժանի ո՛չ սիրտ, ո՛չ միտք և ո՛չ ոգի ունի պատրաստ, և կրկին վորձի պէտք չըկայ : Եթէ երբէք արժանաւոր տեսուչ մը գտնելու սով իսկ լինի, ղՃերմակեան անարժանից գասուն մէջ իսկ առնուլ ներելի չէ : Ուրիշ բան է, եթէ ճեմարանը քանդելու դիտումի մը կայ ի ծածուկ : Ուրիշ է բան է, եթէ ժամանակիս հայկական նշաններէն մին է՝ մեղադրել հանրային օգուտը

Զորեքշաբթի օրը Ամասիայէն մեզ Թղթակցէն առ մեզ ուղղեալ հեռագիր մ՚առինք, որով գոյժ արուած էր մեզ, թէ Նախորդ ամսոյ 30 ի երկուշաբթի երեկոյ ժամը կէսին առներները վախճանեցաւ եպեսկան Տ. Յովհաննէս Եպիսկոպոս : Նոյն օրն երեկոյեան դեմ Պատրիարքարան ալ հասաւ Տ. եպեսկան Սրբազանի վախճանը գոյժ հեռագիրը մը : Ուրախութիւն՝ ամեն անոնց, որոց սիրելի չէր վախճանեալ Սրբազանն իւր անկեղծ ժողովրդասիրութեան ու անշահասիրութեան համար, իւր աղատամտութեան ու համաբձակախօսութեան համար : Բայց կողբամբ մեք և ամեն անոնք, որ եպեսկանի հաղուագիւտ յատկութեանց տեղեակ էինք, որ դիտէինք թէ եպեսկան ո՛ւր որ կերթայ՝ ժողովրդեան օգտին ու շահուց պաշտպան կը հանդիսանայ, և թոյլ չտար որ անարժան և չահադէտ անձինք բռնակալեն Թշուառ ժողովրդեան վրայ, և ամենայն զօրութեամբ կը մաքառի այդպիսեաց դէմ, և կուխտ չտեղ չըմպել, մինչև որ այդպիսեաց գահավէժ կործանումը տեսնէ : Բայց մեք կողբամբ եպեսկանի մահուան վրայ, և կը գոչեմք, թէ եպեսկան իրեև մարդ ունէր իւր թերութիւններն, բայց ունէր ա՛նհամեմ կատարելութիւններ, այնպիսի բարեմասնութիւններ յորոց զուրկ և անմասն են մեր կղերականաց բազումք, և ահա այս պատճառաւ քան զքաղցրն դերիվերոյ կը հանդիսանայր եպեսկան և ոխերիմ ու ակնածելի էր ողջմիտ ազգայնոց :

— Աթանաս վարդապետի դատին համար շաբաթ օրը դատարանին ներկայացաւ Կարապետ էֆէնտի Խաչատուրեան և դրեր մատոյց : Բայց որովհետև վարդապետան ուրիշ խնդրագիր մ՚ալ ըուած և բողոքած էր թէ իւր տեղակը մնած և դոյքն յափշտակած են, դատարանն այս դիրն ալ ըստ օրինի հաղորդեց Խաչատուրեան էֆէնտիի, և առանց բուն խնդրոյն մէջ մտնելու՝ որոշեց ուրիշ օր մը պատասխանել թէ Հուդուգի դատարանը կալուածական ու եղեռնական դատ մը տեսնելու ձեռնհասութիւն ունի՞ : Յայտնի է, թէ Խաչատուրեան էֆէնտի, ի դիմաց Տ. Եսայի Ս. Պատրիարք Հօր, դատարանէն կը պահանջէ այս կէտն որոշել նախ :

— Իսկիւտարի Սէլամլիկ թաղի բնակիչներէն Գուրտեան կապետ աղա դատ բացած է Տ. Ներսէս Ս. Պատրիարք Հօր դէմ՝ կտակային խնդրոյ մը համար : Քանի մ՚օր յառաջ դատարանէն հրաւիրագիր ղրկուած էր Պատրիարքարան : Պատրիարքական Փոխանորդ Հայրն պատասխանեց, թէ Ն. Սրբազնութիւնն հիւանդ է, և բժիշկք արգիլած են ամեն աշխատութիւն, ուստի հարկ է սպասել առողջանալուն, և ապա մատուցանել հրաւիրագիրն :

— Կիւրինէն Շիշմանեան Գերդ. Տ. Ղևոնդ եպիսկոպոսի կոչմանէ շաբաթ երեկոյ Պատրիարքարան հասաւ հեռագիր մը՝ որով ծանուցած է Նորին Գերապատուութիւնը թէ կուղղորի ի Պոլիս : Տ. Ղևոնդ եպիսկոպոս ստիպուեր է այս հեռագիրն ուղղել և ի Պոլիս ուղևորիլ, խառն ժողովոյ որոշմամբ առ ինքն ուղղեալ ա՛յն վերջին հեռագրոյն վրայ, թէ իւր (Ղևոնդ եպիսկոպոսի) գիրն չէ ղօրած արդարացնել Պոլիս չգալու առաջադրութիւնն, և թէ պարտի աճապարել ճանապայ ելնել :

— Քաղաքական ժողովն լսանելով, որ Պօյաճի գիւղի թաղական խորհուրդն՝ հակառակ քանի մը ազգարարութեանց Պատրիարքարանի՝ ցարդ յանձնած չէ գիւղին եկեղեցւոյն չինութեան ի նպաստ ներկայացեալ թատերախաղին հասոյթն, և դիտողութիւնները կընէ եկեղեցւոյն չէնքին վերայ, որոշեց գրել առ թաղական խորհուրդն և 7 օր պայմանաժամ տալ նախ նոյն գումարն յանձնելու, և եթէ դիտողութիւնները ունի՝ ապա մատուցանել, իսկ եթէ դարձեալ անսաստէ խորհուրդը, լուծել զայն :

— Ընդհանրները Պէհէճանէն (վիճակ Կիւլիկիոյ) ի Պատրիարքարան հեռագրուած էր, թէ տեղւոյն եկեղեցականաց մէկն ի վաճառ հանած է եկեղեցական անօթոց մէկ մասն, և ազգային վարչութեան կողմանէ Տէրունեան Արժ. Տ. Մաղաքիա Ծ. վարդապետի գրուած էր՝ երթալ քննել և տեղեկագրել : Արդ՝ յիշեալ վարդապետէն տեղեկագիր մը հասած լինելով՝ Քաղաքական ժողովն տեսնելով զայն, և տեղեկանալով որ Պէհէճնի մէջ մինչև ցարդ սահմանադրապէս Թաղ. խորհուրդ ընտրուած չլինելով՝ եկեղեցականութեան հին դրութեամբ կը վարուին, և Տ. Մաղաքիա վարդապետ ըստ սահմանադրութեան ընտրել տուեր է թաղական խորհուրդ մը, վաւերացոյց և որոշեց գրել առ յիշեալ վարդապետն, որ վերադառնայ ի պաշտօնատեղին :

— Կինճի գաւառակէն, Վանէն, Բղիէն և Մուշէն նորագոյն դէպքեր ծանուցուած, և մանաւորապէս Սիւլէյման և Օսման պէյերու համար ծանր գանգատներ ի Պատրիարքարան հասած լինելով, Քաղաքական ժողովն լինչ լինչ անօրինութիւնները ըրաւ :

— Տիվրիկի ազգայինք բազ-

(Ցրտափ ճգրվժոսճիժոնփ)

Կիրակի 19 Յունվարի 1884։

«Ծաղիկ վիպասան» ամսագրի մասին

— Պարոն Տ. Մատթեոս Թումանեան, ինչո՞ւ համար դուք ձեր ամսագրի անունը դրիք «Ծաղիկ վիպասան»։

— Ես ուզում էի, որ իմ ամսագրի անունը ցոյց տայ, թէ նա ինչ բանի համար է հրատարակւում։ Ես ուզում էի, որ ամսագրի անունը ինքնին ասի, թէ նա միայն վէպեր է տպելու։

— Ուրեմն դուք ուրիշ բան չէք տպելու ամսագրի մէջ, միայն վէպե՞ր։

— Ես ուզում էի, որ ամսագրի մէջ միայն վէպեր տպուին, որովհետև ես տեսայ, որ մեր ժողովուրդը շատ է սիրում վէպեր կարդալ, իսկ ուրիշ տեսակ գրուածքներ նա քիչ է կարդում։ Ես ուզում էի, որ մեր ժողովուրդը ունենայ մի ամսագիր, որի մէջ միայն վէպեր տպուին, որ նա կարդայ։

— Ուրեմն դուք ձեր ամսագրի մէջ ուրիշ բան չէք տպելու

ՅԳՅՎՍՆ ԴՎԺՈՏՅՈ

— Ո՞րքան ես ուզում, որ ես քեզ համար անեմ, այդ էլ ասա՛, — ասաց Ալեքսանդրը, որ ամեն րոպե ավելի էր տաքանում։

— Ես ոչինչ չեմ ուզում, ես միայն ուզում եմ, որ դուք ինձ հետ ազնիվ լինեք, ինչպես ես եմ ձեզ հետ։ Ես ձեզ ասում եմ, որ ես ձեզ սիրում եմ, ինչպես հարկն է սիրում, ինչպես կարող է սիրել միայն ազնիվ աղջիկը, որ ամուսնանալու մտադրություն ունի

ԱՄԵՆԱՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՑԱՐԳ ՕՐԱԹԵՐԹԻ 1884

ՀԱՅԱՍՏԱՆ — ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ — ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՈՐԴԵՆ ԴՈՒՐՍ ՀՅԱՈՑ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴՈՒՐՍԵՐՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

(ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ Ի ՀԱՅԼ)

(*) Տե՛ս թիւ 1900։

Ընթերցողը գիտէ, որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Վաղարշապատի մէջ ունի իր Տեղապահը, որ կոչւում է Գահակալ։ Այդ պաշտօնը վերջին տարիներում վարում էր Գէորգ Եպիսկոպոս Տէր-Մովսիսեան։ Նա մեռաւ անցեալ տարուայ Դեկտեմբերի 31-ին։ Ինչպէս գրեցինք մեր անցեալ համարում, Գահակալի մահուանից յետոյ Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարի Ներսիսեան Ճեմարանի Տեսչութիւնը, Ուսուցչական Խորհուրդը եւ Ուսանողութիւնը հեռագրեցին Ս. Սինոդին, խնդրելով, որ Գահակալի պաշտօնը յանձնուի Ներսիսեան Ճեմարանի Տեսուչ Գերապատիւ Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս Յովսէփեանին։ Ս. Սինոդը, ի պատասխան այդ հեռագրի, հեռագրեց, որ Գահակալի պաշտօնը յանձնուի Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոսին։ Ս. Սինոդի հեռագիրը ստանալուց յետոյ Գերապատիւ Գարեգին Եպիսկոպոսը հեռագրեց Ս. Սինոդին, որ Գահակալի պաշտօնը ստանձնեց։